

Praktijkopdrachten Gezondheid en Welzijn

Opdracht 1 - Controle van gezondheid

Het vee goed bekijken is één van de belangrijkste dingen op een melkveebedrijf. Het is namelijk de enige manier om zieke dieren tijdig op te sporen. In deze opdracht ga je het vee, als koppel en individueel, beoordelen op gezondheid.

1. Kijk op je praktijkbedrijf minimaal 15 min. naar de melkgevende dieren. Let op afwijkingen in gedrag, de huid, de mest, het uier, enz. Noteer je waarnemingen in de tabel op de volgende pagina.
2. Kijk op dezelfde manier minimaal 10 minuten naar het jongvee. Noteer je waarnemingen in de tabel.
3. Je hebt in de tabel genoteerd welke twee dieren het magerst zijn. Probeer met hulp van je BPV-opleider te achterhalen waarom deze twee dieren zo slecht in conditie zijn. Gebruik hiervoor, indien mogelijk, het administratiesysteem van de veehouder.

Datum:	Koeien: st.	Jongvee: st.
Hoe ziet het haarkleed van de dieren eruit?	kort / lang dor / glanzend	kort / lang dor / glanzend
Zijn er dieren die zich afzonderen van de groep?	ja / nee aantal:	ja / nee aantal:
Hoe zien de dieren er over het algemeen uit?	vet / goed / mager	vet / goed / mager
Welke twee dieren zijn te vet?		
Welke twee dieren zijn te mager?	1: 2:	1: 2:
Is de voeropname normaal?	ja / nee	ja / nee
Waarom zie je dat?		
Hoe ziet de mest eruit?	vast / normaal / dun	vast / normaal / dun
Zijn er dieren kreupel? Zo ja, welke?	ja / nee dier:	ja / nee dier:
Zijn er dieren ziek? Zo ja, welke?	ja / nee dier:	ja / nee dier:
Zijn er dieren met baarmoederontsteking? Zo ja, welke?	ja / nee dier:	ja / nee dier:
Zijn er dieren met uierproblemen? Zo ja, welke?	ja / nee dier:	ja / nee dier:

Opdracht 2 – Gezondheidscontrole

Een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden op een veehouderijbedrijf is de controle. Het gaat hierbij om de dagelijkse controle op gezondheid en welzijn van de dieren. Beoordeel samen met je BPV-opleider een gezond en een ziek dier op de punten die in de tabel genoemd worden. Verwerk je waarnemingen in de tabel.

De gezondheidstoestand van dieren vaststellen leer je vooral in de praktijk. Probeer dit zoveel mogelijk te doen op je praktijkbedrijf en bespreek je waarnemingen met andere mensen.

Zorg voor concrete antwoorden, dus niet alleen 'goed' of 'fout'.

	Gezond dier	Ziek dier
Gewicht/ conditie		
Kleur en toestand huid		
Kleur slijmvliezen		
Gang en stand		
Ooguitdrukking		
Lichaamstemperatuur	°C	°C
Ademhaling	(aantal x p. min.)	(aantal x p. min.)
Hartslag	(aantal x p. min.)	(aantal x p. min.)
Mest		
Voeropname		
Levendigheid		

Opdracht 3 – Voorbereiden bezoek dierenarts

Voordat de veearts een ziek dier kan behandelen, moet hij een diagnose stellen. Daarvoor kan hij het dier onderzoeken, maar heeft hij ook informatie van de veehouder nodig. Welke informatie kan de veehouder de veearts geven, zodat deze gemakkelijker tot de juiste diagnose komt bij:

1. Een jong dier met diarree;
2. Een melkgevend dier met melkziekte;
3. Een melkgevend dier met mastitis.

Bespreek wat je hebt opgeschreven met je BPV-opleider of (indien mogelijk) met de veearts. Vul je informatie aan, als dat nodig blijkt te zijn.

Opdracht 4 – Bepalen conditiescore

Belangrijk bij de preventie van voedingsziekten is er voor te zorgen dat de dieren in de juiste conditie zijn en blijven.

1. Zoek samen met je BPV-opleider 10 volwassen dieren op. Deze dieren moeten allemaal een verschillend productiestadium hebben (*Let op: droogstand is ook een productiestadium*). Vul de nummers van de dieren in de tabel in.
2. Bepaal de conditiescore van de dieren. Vul de conditiescore in de tabel in.
3. Hoeveel dagen zijn de dieren in productie en wat is hun dagproductie? Of als ze droogstaan, hoe lang staan ze al droog? Noteer deze gegevens in de tabel.
4. Zoek op wat de optimale conditiescore van de verschillende dieren moet zijn. Noteer dit in de tabel.

Diernummer	Conditie score (1-5)	Aantal dagen in productie	Dagproductie	Optimale conditie

5. In de tabel staan nu heel veel gegevens. Probeer nu samen met je BPV-opleider een conclusie te trekken over de conditie van de verschillende dieren.

Opdracht 5 – Preventieve behandelingen

Naast het behandelen van ziektes, probeert de veehouder ziektes zoveel mogelijk te voorkomen. Ook op jouw praktijkbedrijf is men voortdurend bezig om de dieren zo veel mogelijk weerstand te geven tegen mogelijke ziekten. Dit begint al bij het geven van voldoende biest. Ook krijgen de dieren weerstand van een enting. In deze opdracht ga je inventariseren welke preventieve behandelingen worden gegeven en hoe vaak. Maak een tabel waarin je aangeeft welke entingen en preventieve behandelingen (bijv. ontwormen) uitgevoerd worden.

Preventieve behandeling	Welke leeftijd?	Hoe vaak?

Als er geen preventieve behandelingen gegeven worden, bedenk dan drie behandelingen en zoek op wanneer en hoe vaak deze gegeven worden.

Opdracht 6 - Parasietenbestrijding

Op elk bedrijf komen af en toe wel huidparasieten of ringschurft voor. Op jouw praktijkbedrijf zal dat niet anders zijn. De volgende vragen gaan hierover. Noteer de antwoorden.

1. Welke huidandoeningen komen op jouw praktijkbedrijf regelmatig voor?
2. Met welk middel worden de dieren behandeld en in welke dosering wordt dat middel dan gebruikt?
3. Welke maatregelen neemt je praktijkopleider om huidparasieten te voorkomen?

Opdracht 7 – Gezondheidsstatus

Er zijn verschillende dierziektes waarvan er op een melkveebedrijf een gezondheidsstatus kan worden vastgesteld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Para-TBC. Zoek uit welke statussen jou BPV bedrijf heeft en wat dit betekent. Maak hier een overzicht van. Noteer minimaal vijf ziektes (Tip: kijk op het bedrijfsgezondheidsplan).

Opdracht 8 – Medicijnregistratie

Het is voor veehouders verplicht om een medicijnregistratie bij te houden. Alle dieren die behandeld worden, moeten genoteerd worden. Daarbij hoort ook het middel, de hoeveelheid en de duur van de behandeling.

1. Hoe ziet de medicijnregistratie er op jou BPV-bedrijf uit?
2. Kijk in de registratie welke ziektegevallen er geweest zijn de afgelopen drie maanden en hoe ze behandeld zijn. Maak hiervan een overzicht.

Opdracht 9 - Medicijnen

Een veehouder mag een aantal medicijnen zelf op voorraad hebben en toedienen. Kijk in de medicijnkast en benoem minimaal **acht** medicijnen die daar staan. Geef per medicijn de volgende onderdelen aan:

1. Naam (evt. met foto)
2. Waar wordt het voor gebruikt (kijk op het bedrijfsbehandelplan!)?
3. Hoe moet het medicijn bewaard worden?
4. Hoe lang is het houdbaar na aanprikken?
5. Welke dosering heb je nodig voor een volwassen koe en voor een kalf?

Opdracht 10 - Voedingsziekten

Een goed rantsoen is een rantsoen waarbij de dieren én voldoende voedingsstoffen binnen krijgen én gezond blijven. Je gaat nu inventariseren welke voedingsziekten op het BPV-bedrijf voorkomen. Vul de resultaten in een soortgelijke tabel als hieronder in.

1. Welke voedingsziekten kunnen allemaal bij de dieren voorkomen? Noem er minimaal zes.
2. Inventariseer hoe vaak deze ziekten het laatste jaar voor zijn gekomen.
3. Onder welke omstandigheden traden deze ziekten op?
4. Geef per ziekte een overzicht van de symptomen. Doe dit ook voor de ziektes die niet voorgekomen zijn.
5. Waaruit bestond de behandeling van deze ziekten? Doe dit ook voor de ziektes die niet voorgekomen zijn.

Voedings- ziekte	Hoe vaak/jaar	Omstandigheden	Symptomen	Behandeling

6. Wat doet je BPV-opleider allemaal om deze ziekten te voorkomen of wat zou hij allemaal kunnen doen?